

عنوان مقاله:

مقایسه تطبیقی و تحلیل سطوح توسعه یافتگی مناطق روستایی در سال های 5831 و 5833 با استفاده از تحلیل عاملی و خوشهای نمونه موردی استان اردبیل

محل انتشار:

اولین کنفرانس ملی توسعه پایدار در علوم جغرافیا و برنامه ریزی، معماری و شهرسازی (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

امامعلی عاشری - استاد

عسگر عزیزپور - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

خلاصه مقاله:

با توجه به مسئله روند فزاینده شهری شدن جهان و از جمله ایران در آینده، توجه به سکونتگاههای روستایی برای توسعه متوازن و آمایش محیط و نیز بسترسازی شکلگیری جامعه شهری پایدار فردا بسیار ضروری و غیر قابل اجتناب است، و به منظور رسیدن به بهترین شیوههای مداخله و توزیع عادلانه خدمات، توجه به وضع موجود سکونتگاهها و تعریف اولویتهای در محور- های مختلف امری لازم است. برنامه ریزی برای نواحیمختلف، از نظر توسعه و توازن و برخورداری هر چند هم در بالاترین سطحتوسعه قرار گرفته باشند، امری لازم و ضروری است. از آنجا که توسعه مفهومی چند بعدی است که در خود، تجدید سازمان نظاماجتماعی اقتصادی را به همراه دارد، بررسی سطوح و ابعاد مختلف توسعه و آگاهی از میزان برخورداری نواحی مختلف میتواند - گامی موثر و اساسی در این تجدید سازمان و برنامه ریزی باشد. این امر نه تنها از بعد روستایی، بلکه از جنبه منطقیهای دارایی اهمیت است. این پژوهش با استفاده از روشهای اسنادی تحلیلی انجام گرفته و رویکرد حاکم بر آن از نوع کاربردی به دنبال - روشن ساختن تفاوتهای منطقیهای در زمینه شاخصهای گوناگون توسعه است. شاخصهای مختلفی در ابعاد بهداشتی درمانی، - آموزشی، زیربنایی، تسهیلات و تاسیسات، اجتماعی فرهنگی، و غیره در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است، که با استفاده از تکنیکهای آماری از جمله تحلیل عاملی، تحلیل خوشهای و تلفیق نتایج به دست آمده و تشکیل پایگاه داده سیستم اطلاعاتی جغرافیایی GIS سطوح توسعه یافتگی مناطق روستایی استان اردبیل در دو بازه اماری 5831 و 5833 تعیین شده است. نتایج این پژوهش نشان میدهد که در سال 5831 سکونتگاههای روستایی کامیاران، بیجار و سقر بالاترین میزان برخورداری از شاخصهای توسعه، سکونتگاههای روستایی گرمی، نمین و نیر در سطح میانی و سکونتگاههای روستایی بیله سوار و هیر در پایینترین سطح برخورداری از شاخصهای توسعه قرار دارند. همچنین نشان میدهد که در سال 5831 سکونتگاههای روستایی شهرستانهای انگوت، خلخال و مشگین شهر بالاترین میزان برخورداری از شاخصهای توسعه، سکونتگاههای روستایی نمین، انگوت و خلخال در سطح میانی و سکونتگاههای روستایی شهرستانهای بیله سوار، نیر و هیر در پایینترین سطح برخورداری از شاخصهای توسعه قرار دارند. سطوح و سرانه زمین کشاورزی، موقعیت شهرستان در ارتباط با راههای اصلی مرکزیت و میزان دور افتدگی شهرستان از مسیرهای ارتباطی اصلی، اقتصاد متمرکز شهری و نسبت شهری بودن جمعیت، موقعیت جغرافیایی و موقعیت مرزی؛ ناهمواریها و ویژگیهای محیطی را میتوان از عمده علل موثر بر میزان برخورداری سکونتگاههای روستایی استان اردبیل نام برد. بنابراین شهرستانهای نزدیک به مناطق شرقی استان که به مسیرهای اصلی ارتباطی نزدیکترند از وضعیت مطلوبتری در مقایسه با شهرستانهای مرزی و کوهستانی برخوردارند.

کلمات کلیدی:

سطوح توسعه یافتگی، مناطق روستایی استان اردبیل، تحلیل عاملی، تحلیل خوشهای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/337023>

